

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Információs Technológiai és Bionikai Kar

*Katolikus
Pedagógiai
Intézet*

Középiskolai informatikatanárok szaktárgyi továbbképzése

2022. november 23.

Adatbázis trendek

2022. november 23.

Dr. Zsedrovits Tamás
egyetemi docens, PPKE ITK

ADATBÁZIS TRENDK

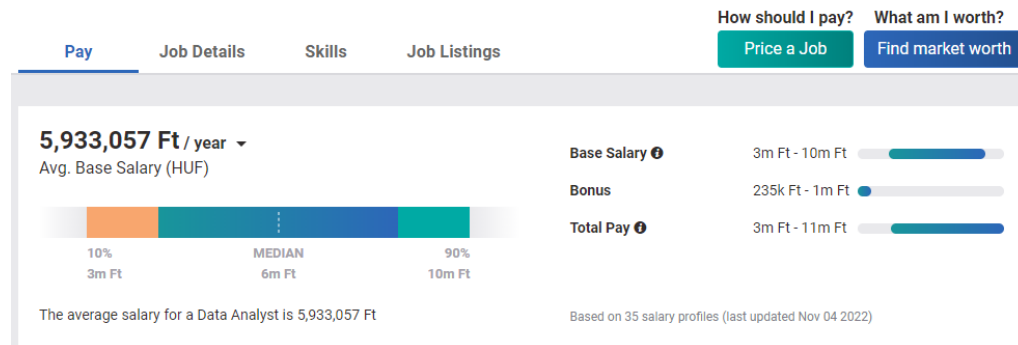
- „Adatos” állások
- Adatbázis kezelés fejlődése
- Big data
- Gépi tanulás – mesterséges intelligencia

MUNKAERŐPIAC

- Forbes: [15 In-Demand Tech-Focused \(And Tech-Adjacent\) Skills And Specialties](#), 2022
  - 1. Software Development
  - 2. Artificial Intelligence
  - 5. Big Data
  - 6. Data Analytics

Average Data Analyst Salary in Hungary

INNOVATION

Why There Will Be No Data Science Job Titles By 2029

Noah Gift Forbes Councils Member
Forbes Technology Council COUNCIL PO

POST WRITTEN BY

Noah Gift

Founder of [Pragmatic AI Labs](#). Adjunct professor at UC Davis Data Science program. Author of Pragmatic AI.

Fel

Forbes

ÜZLET PÉNZ LEGYÉL JOBB! A JÓ ÉLET FINOM INTERJÚ ZÖLD NAPI CÍMLAP

— ÜZLET

Viszlát, adattudósok! Ezek a munkakörök sehol sem lesznek 10 év múlva

[Why There Will Be No Data Science Job Titles By 2029 \(forbes.com\)](https://forbes.com)

[Viszlát, adattudósok! Ezek a munkakörök sehol sem lesznek 10 év múlva – Forbes.hu](https://forbes.hu)

MIRE KÉSZÍTJÜK FEL A DIÁKOKAT/HALLGATÓKAT?

[A munkám a szenvedélyem: Vásárhelyi Orsolya adattudós | Marie Claire](#)

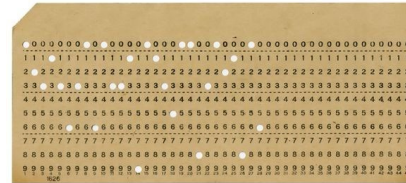
„Állítólag nem léteznek még azok a szakmák, amelyek a most iskolába járó gyerekek számára a legvonzóbbak lesznek felnőtt korukban. Amilyen gyorsan változik a világ, olyan gyorsan születnek új szakmák, és mennek ki a divatból régiek. Amikor Vásárhelyi Orsolya általános iskolába járt, Magyarországon még senki nem ismerte az adattudós kifejezést.”

[Arató Szandra - Mesterséges intelligencia munkák - Adattudós, ML engineer, Big Data Specialist - YouTube](#)

ADATOK TÁROLÁSA ÉS KEZELÉSE SZÁMÍTÓGÉPPEL

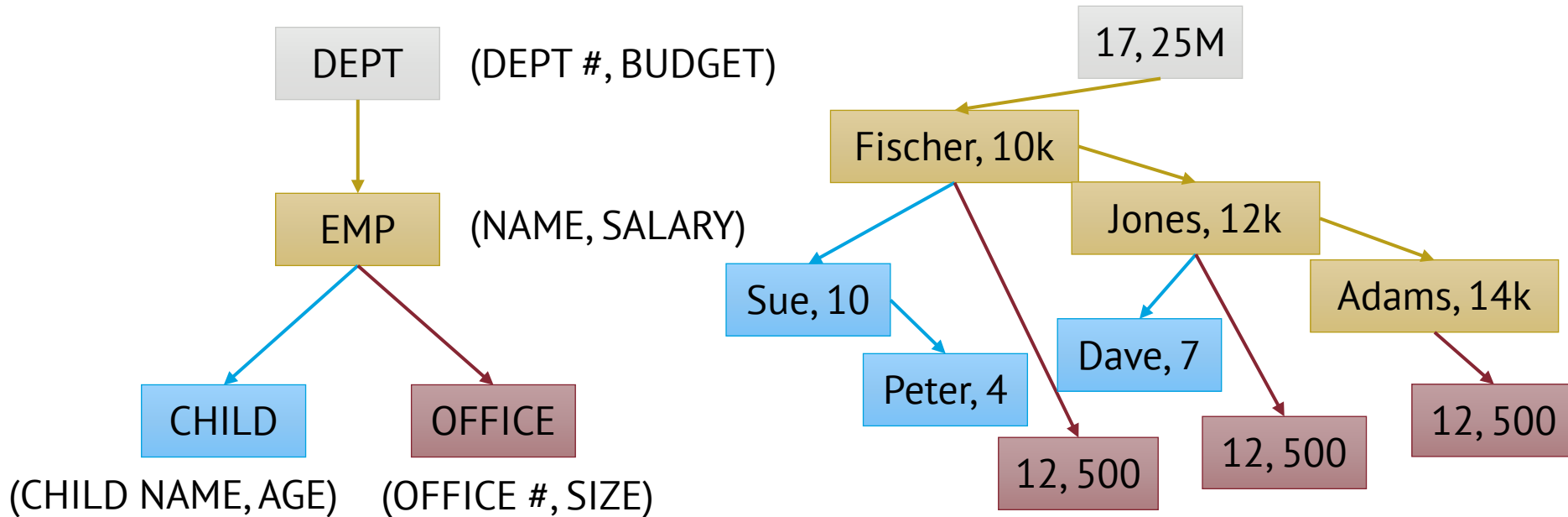
- 1950-es és korai 1960-as évek:
  - Lyukkártya
  - Mágnesszalag
- 1960-as évek vége és 1970-es évek:
  - Merevlemez – közvetlen adatelérés

IBM 3340 „Winchester”
1974, 35/70MB

HIERARCHIKUS MODELL

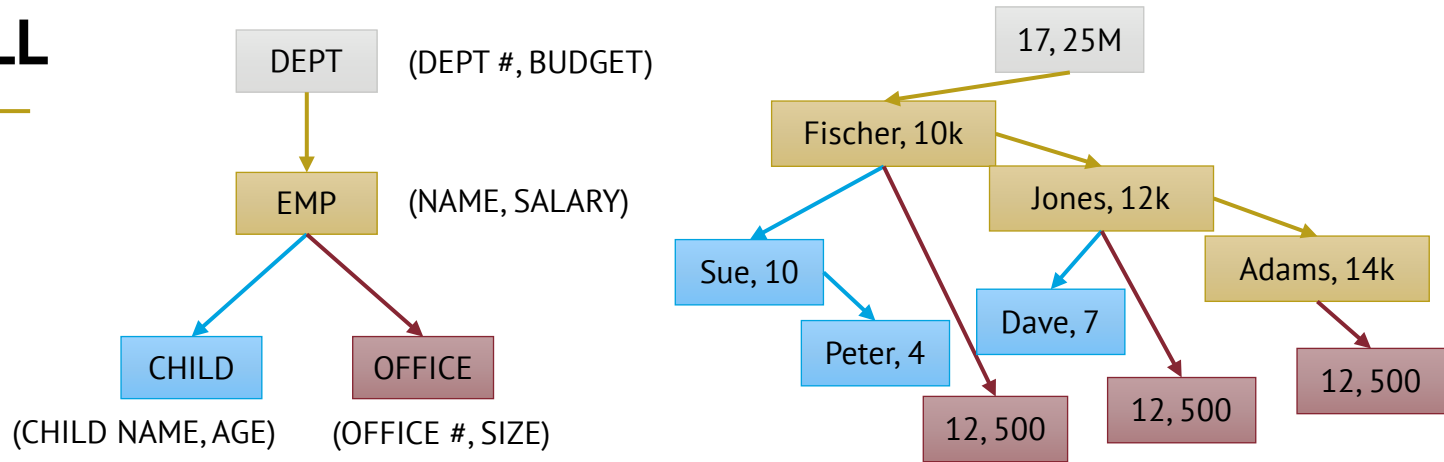

- IMS (IBM Information Management System)
  - Az Apollo programban használt űrhajók és Saturn V leltárhoz készítették
  - Még mindig használják!

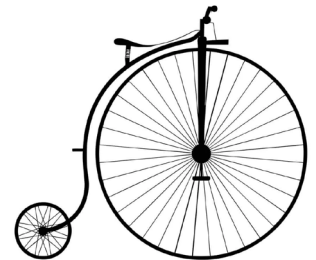

HIERARCHIKUS MODELL


```
# find names of all employees in department 17
FIND DEPT RECORD WHERE DEPT# = 17
  if failure; return "no such department"
FIND 1st SON OF CURRENT RECORD
  if failure; return "no employee in this department"
LOOP
  save name
  FIND NEXT BROTHER OF THE CURRENT RECORD WHICH IS OF SAME TYPE
  GO TO LOOP
```


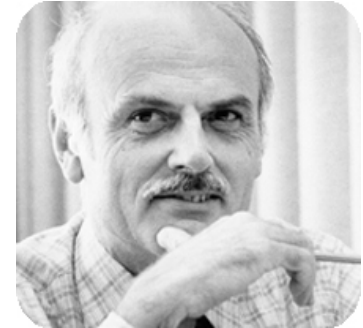
Útvonal alapú. Túlbonyolított és rugalmatlan!

A keresések nem optimalizálhatók!

(Tanuljunk a történelemből: Objektumorientált adatbázisok – rossz irány)

MODERN ADATBÁZIS RENDSZEREK

- Ted Codd, relációs adatmodell, 1970 IBM
  - ACM Turing Díj
  - IBM Research - System R prototípus
  - UC Berkeley - Ingres prototípus
- Relációs algebra, relációs adatbázisok
  - Az adatokat „relációk” (táblák) tárolják
  - A relációkon működő relációs operátorok relációkat adnak eredményül
- Az első termék:
  - Oracle, 1979

ID	name	dept_name	salary
22222	Einstein	Physics	95000
12121	Wu	Finance	90000
32343	El Said	History	60000
45565	Katz	Comp. Sci.	75000
98345	Kim	Elec. Eng.	80000
76766	Crick	Biology	72000
10101	Srinivasan	Comp. Sci.	65000
58583	Califieri	History	62000
83821	Brandt	Comp. Sci.	92000
15151	Mozart	Music	40000
33456	Gold	Physics	87000
76543	Singh	Finance	80000

(a) The instructor table

dept_name	building	budget
Comp. Sci.	Taylor	100000
Biology	Watson	90000
Elec. Eng.	Taylor	85000
Music	Packard	80000
Finance	Painter	120000
History	Painter	50000
Physics	Watson	70000

(b) The department table

FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEK: ADATBÁZISOK MINDENHOL

- Bankolás: tranzakciók
- Vasút/Légitársaságok: menetrend, foglalások
- Telekommunikáció
- Egyetemek: regisztráció, jegyek
- Értékesítés: ügyfelek, termékek, vásárlások
- Gyártás: folyamatok, leltár, rendelések, beszerzési láncok
- HR: alkalmazottak adatai, könyvelés, adózás
- ....

SZABVÁNYOSÍTÁS

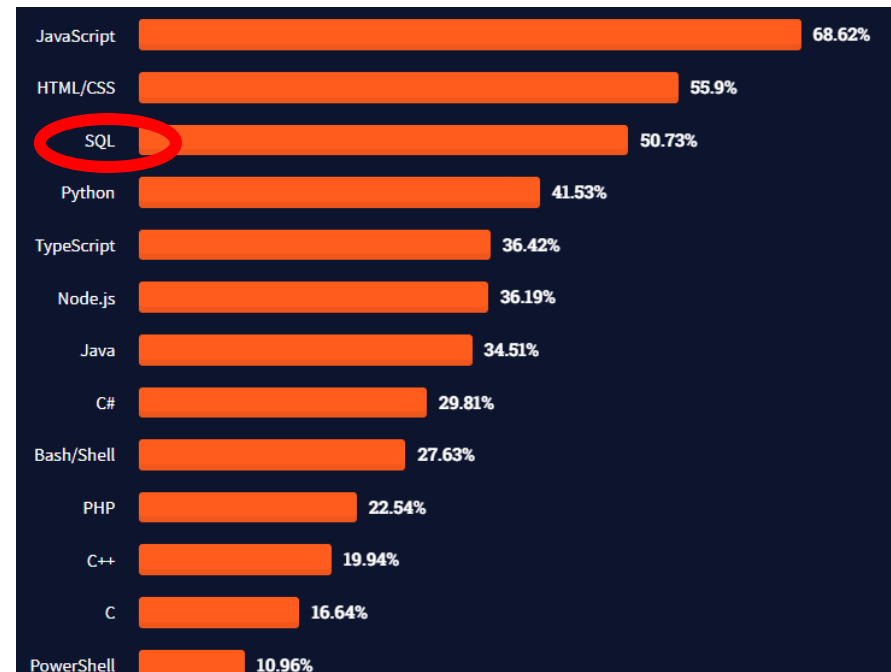

A Ford T-modellben a bal oldali kar állítja a hátsó kerék rögzítőfékjét, és üresbe állítja a sebességváltót. A jobb oldali kar vezérli a gázadást. A kormányoszlop bal oldalán található kar a gyújtás időzítését módosítja. A bal lábpedál váltja a két előremeneti fokozatot, míg a középső pedál vezérli a hátramenetet. A jobb pedál a fék.

SQL (STRUCTURED QUERY LANGUAGE)

- Szabványok ANSI: 1986, ISO 1987
  - Akkoriban a legtöbbet használt programozási nyelvek:
Ada, C, Pascal, Lisp, Fortran

- Stackoverflow:
Developer Survey, 2021
Most Popular Technologies
<https://insights.stackoverflow.com/survey/2021#overview>
- Különböző SQL nyelvjárások
(Oracle, MS SQL Server,
PostgreSQL,...)

1990-ES ÉVEK ...

- Nagy több terrabájtos adattárházak, döntéstámogató és adatbányász eszközök
- Internet ...
- Webkereskedelem elterjedése
- (Objektum orientált) és objektum-relációs adatbázisok
  - Földrajzi adatok
  - (Multi-)média adatok

2000-ES ÉVEK

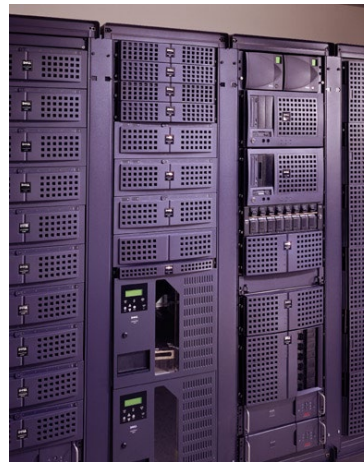
Vásárlások

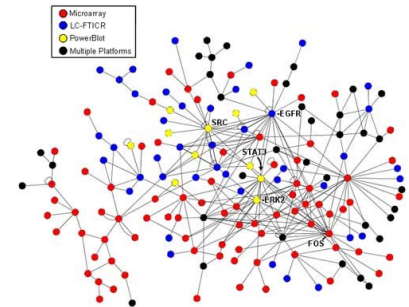
Pénzügyi tranzakciók

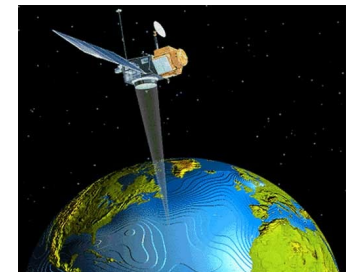
- Szöveg, kép, multimédia adatok
- Földrajzi adatok
- Gráfok
- Idősorok

Telekommunikáció
Szenzorok

Biológiai adatok

Műholdak
Távérzékelés

WWW
Média
Közösségi média

INFORMÁCIÓ TÁROLÁS

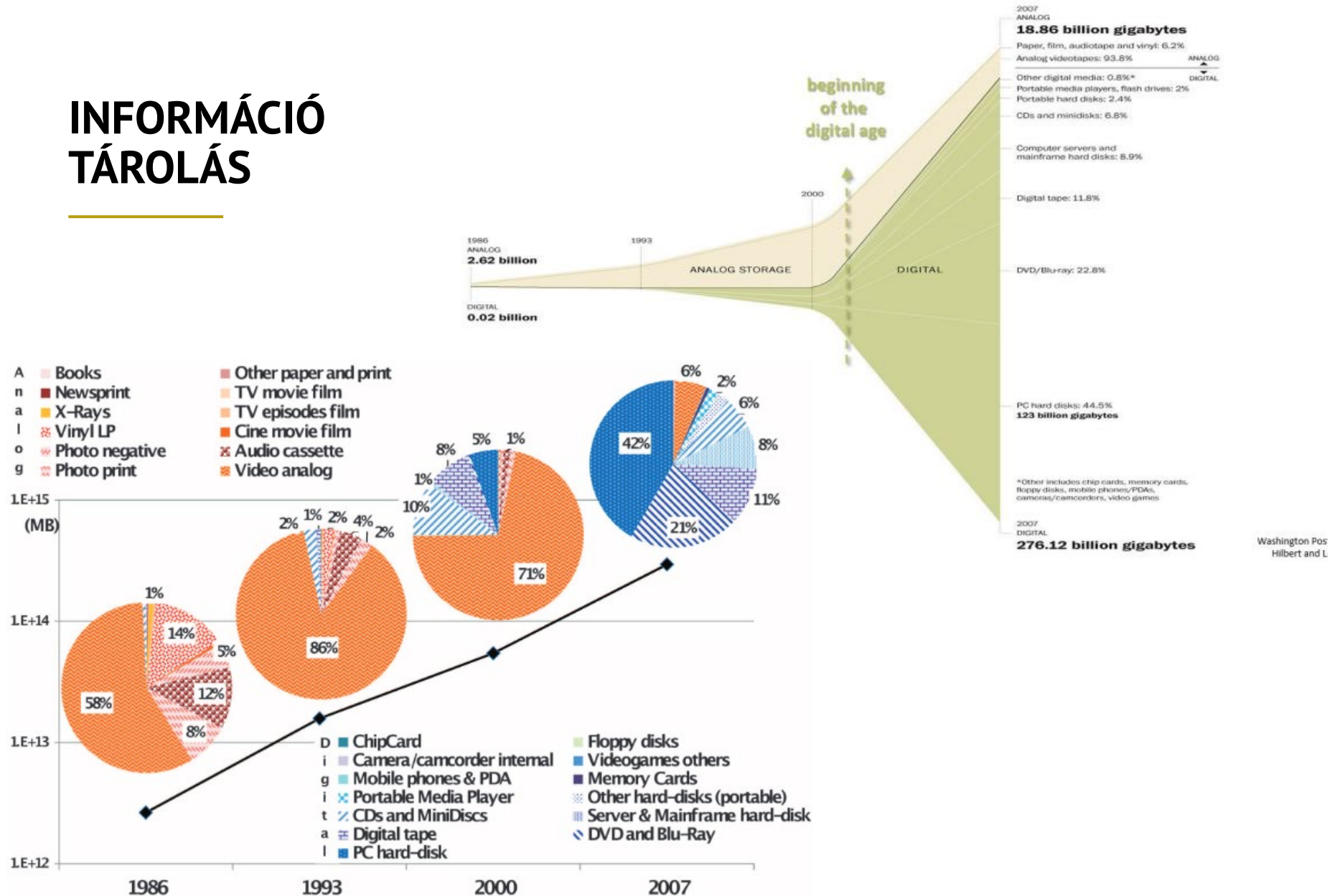
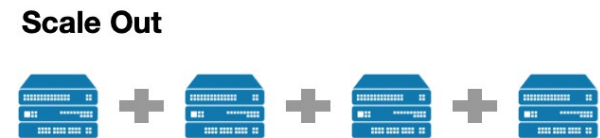
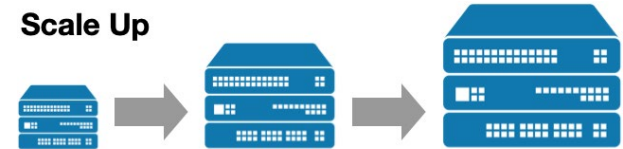

Fig. 2. World's technological installed capacity to store information (table SA1) (16).

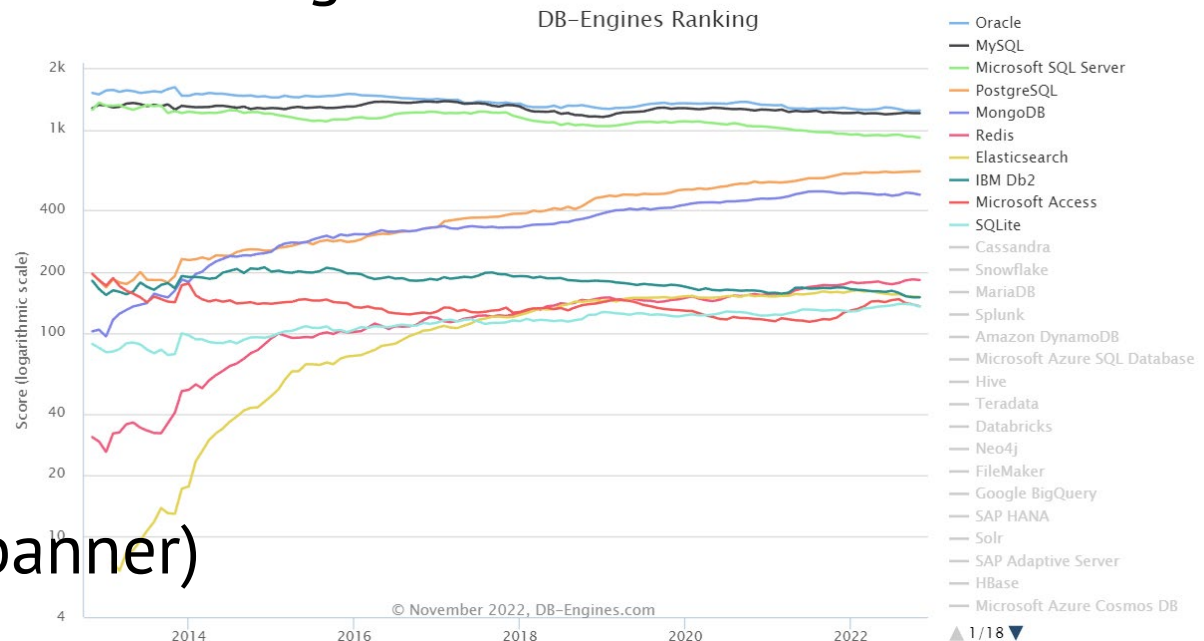

BIG DATA -2000-ES ÉVEKTŐL

- Big data
  - Big volume, big velocity, big variety
- Scale out/horizontal scaling

- NoSQL
  - (Not using SQL)
  - (Not only SQL)
  - Not yet SQL?!
- (Google cloud spanner)

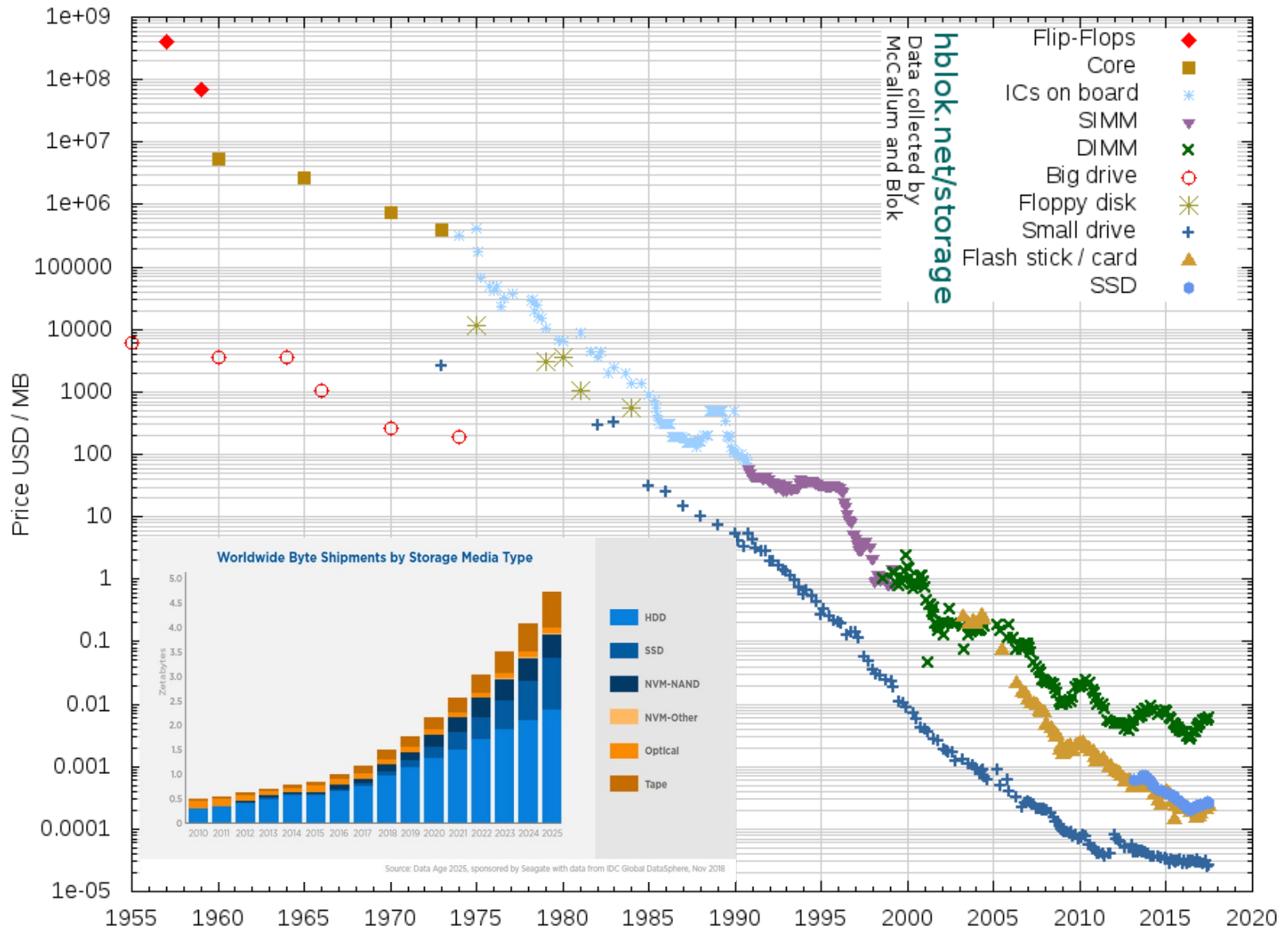

[Spanner \(database\) - Wikipedia](#)

[historical trend of the popularity ranking of database management systems \(db-engines.com\)](#)

[Scaling up vs scaling out your security segmentation | microsegment.io](#)

Historical Cost of Computer Memory and Storage

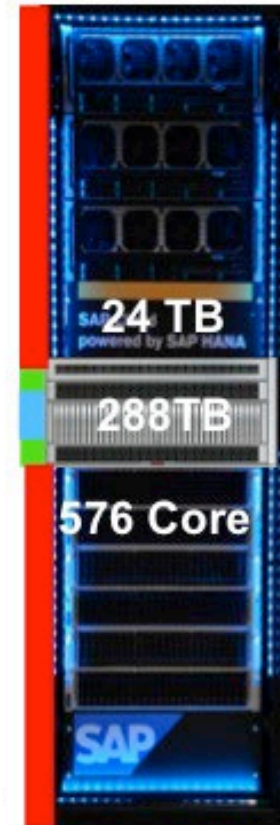

Exadata vs HANA Cell

Oracle X5-2

Compute: 16 Sockets, 288 Cores 6TB DRAM	Compute: 32 Sockets, 576 cores 24TB DRAM
Network: Per Node: 120 Gb/s Bisection BW: 1.4Tb/s	Network: Per Node: 464 Gb/s Bisection BW: 2.9 Tb/s
Storage: 224 Cores 672 TB HDD or 134 TB Flash	Storage: 288 TB Shared Flash

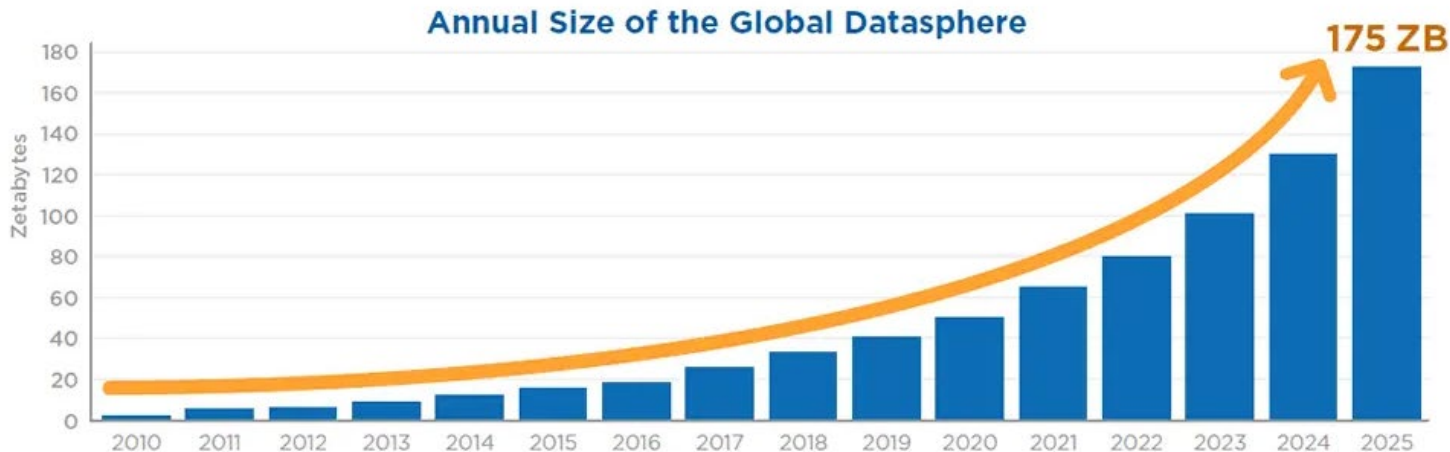

SAP (Cell 2.0)

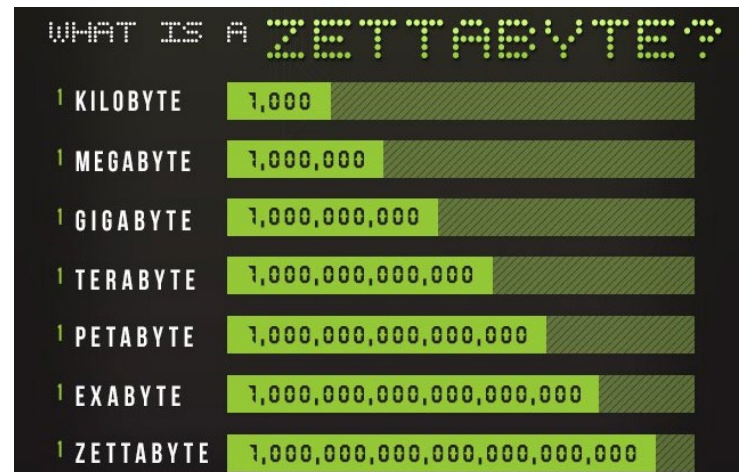

2015

DIGITÁLIS ADATOK MENNYISÉGÉNEK NÖVEKEDÉSE

- A tárolt adatmennyiség 20 havonta duplázódik

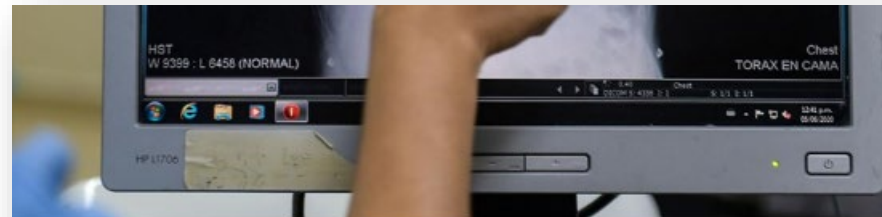
ADATOK A TERMÉSZETBEN

- Az emberi testben tárolt adat mennyisége:
150 zettabájt
  - A DNS szekvencia: 1.5GB, 10-100 billió (10^{12} , tera-)sejt
- A megfigyelhető univerzum csillagainak száma:
 10^{24} (zetta: 10^{21})

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

Egy új mesterséges intelligencia 98%-os pontossággal kimutatja a tüdőrákot, tüdőgyulladást, tbc-t

prog.hu

Hírek ·

Legalább olyan jól kódol a mesterséges intelligencia, mint az emberi programozók

hws VÁLLALATI IT DEV ECO@TECH TÁVKÖZLÉS BIZTONSÁG KONZUMER

Szerző: Dömös Zsuzsanna
2022. NOVEMBER 17. 12:41

FACEBOOK 20 KOMMENT

A világ egyik vezető autógyártója alá kerül a magyar aiMotive

A Stellantis autógyártó vállalat vásárolja fel egyik legkiemelkedőbb hazai startupunkat. Az aiMotive a jövőben a cég alá tagozódva, leányvállalatként működik tovább.

Megszüntetheti a dugókat a mesterséges intelligencia, Amerikában már kísérleteznek vele

index VB 2022
BELFÖLD KÜLFÖLD GAZDASÁG KULT VÉLEMÉNY TECH-TUD SPORT FOMO 24 ÓRA BLOG VIDÉO PODCAST
Qatar 2022
MENETREND

Munkaerő keresés robotokkal? Új korszak jön a cégek számára

hws VÁLLALATI IT DEV ECO@TECH TÁVKÖZLÉS BIZ

Szerző: Habók Lilla
2022. NOVEMBER 21. 10:10

FACEBOOK 3 KO

Gépi tanulás azonosított egy Renoir-művet

ORIGO
ITTHON NAGYVILÁG PÉNZ SPORT TV FILM TUDOMÁNY TECH AUTÓ KULTÚRA TÁJÉLSPICC MÉG TÖBB

TUDOMÁNY

Több ezer kóros fehérjét talált a mesterséges intelligencia

2022. november. 19. 12:03 · TECH

Ártatlanul lett megvádolva egy 93 millió éves őslény, most a mesterséges intelligencia tisztázta

PÉLDA: PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁS

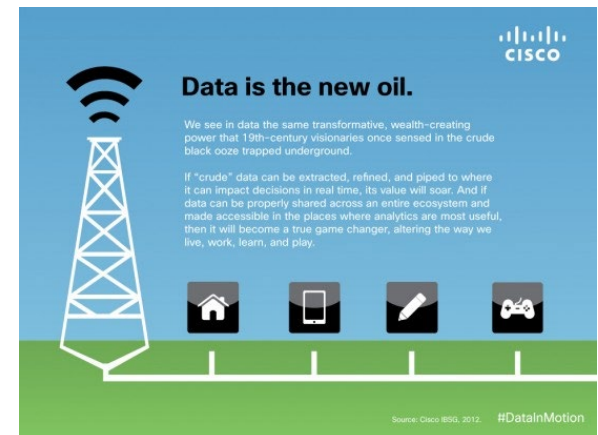
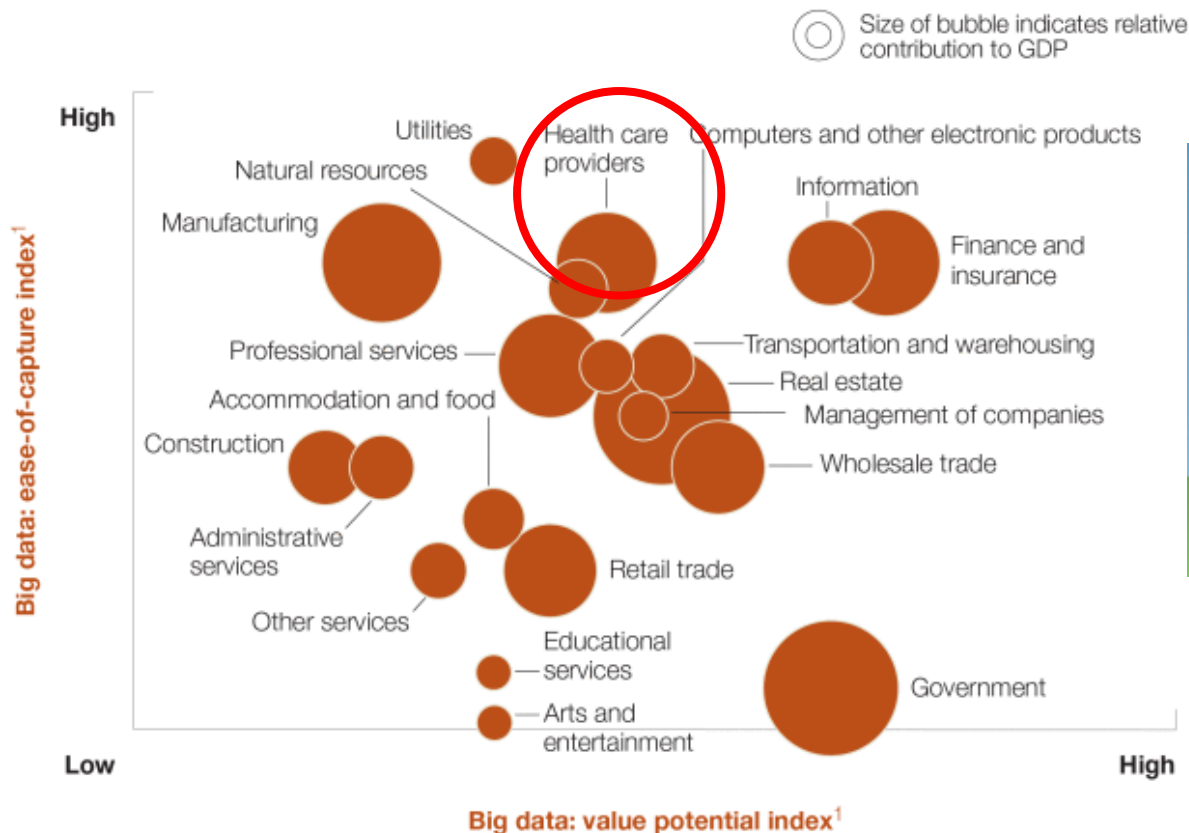

- A hozam maximalizálása a felhasznált erőforrások csökkentése mellett
- Mérések
  - Terményátlag, terület jellemzői, szervesanyag tartalom, páratartalom, nitrogén, pH,...
- Adatgyűjtés
  - Traktorok, kombájnok,...; drónok; műholdak
- Távérzékelés adatok
  - Hetente 2x az öntözéshez
  - Havonta 2x a növénykár felméréshez
  - 2-5m² felbontás

BIG DATA LEHETŐSÉGEK

¹For detailed explication of metrics, see appendix in McKinsey Global Institute full report *Big data: The next frontier for innovation, competition, and productivity*, available free of charge online at mckinsey.com/mgi.

Source: US Bureau of Labor Statistics; McKinsey Global Institute analysis

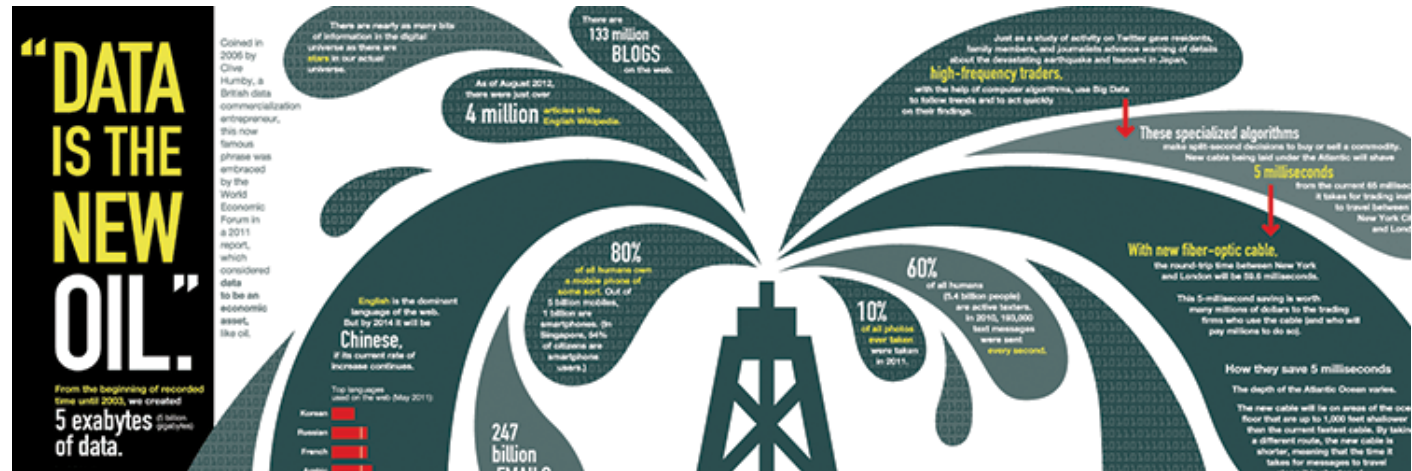
Personalized medicine – big data

<https://www.google.com/search?q=personalized+medicine+big+data>

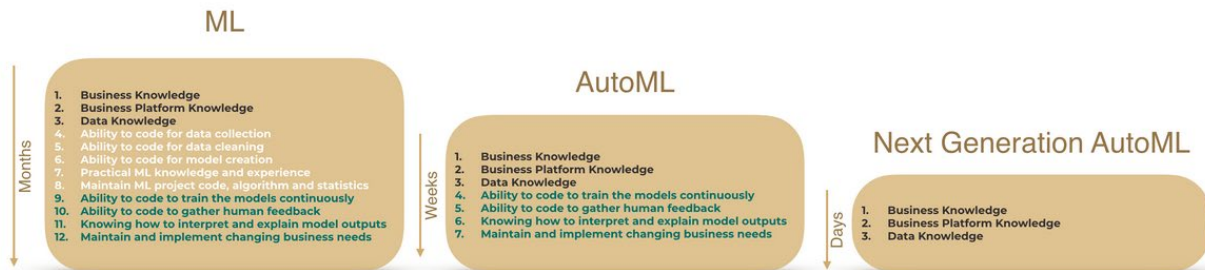
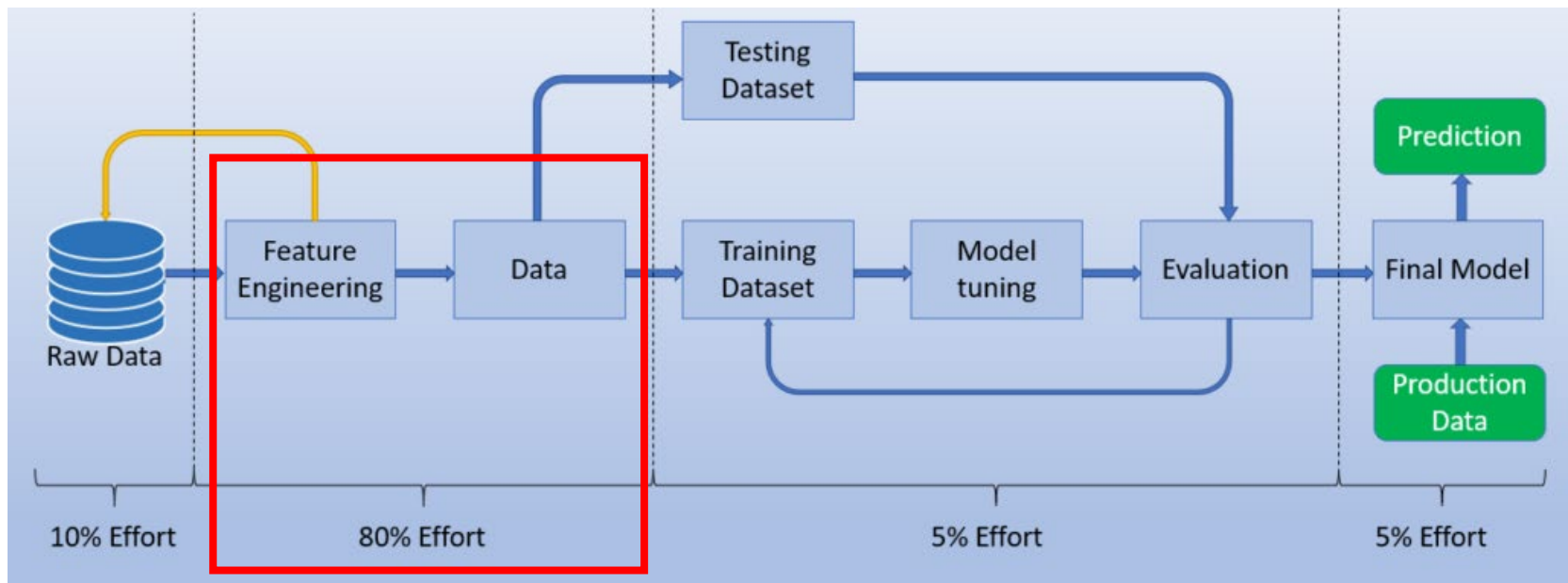
ADAT AZ ÚJ OLAJ

- A mesterséges intelligencia csak annyit ér, amennyi/amilyen adat mögötte van
„Artificial intelligence is only as good as the data it crunches.”

Why Data Is The New Oil, Fortune, 11.07.2016.

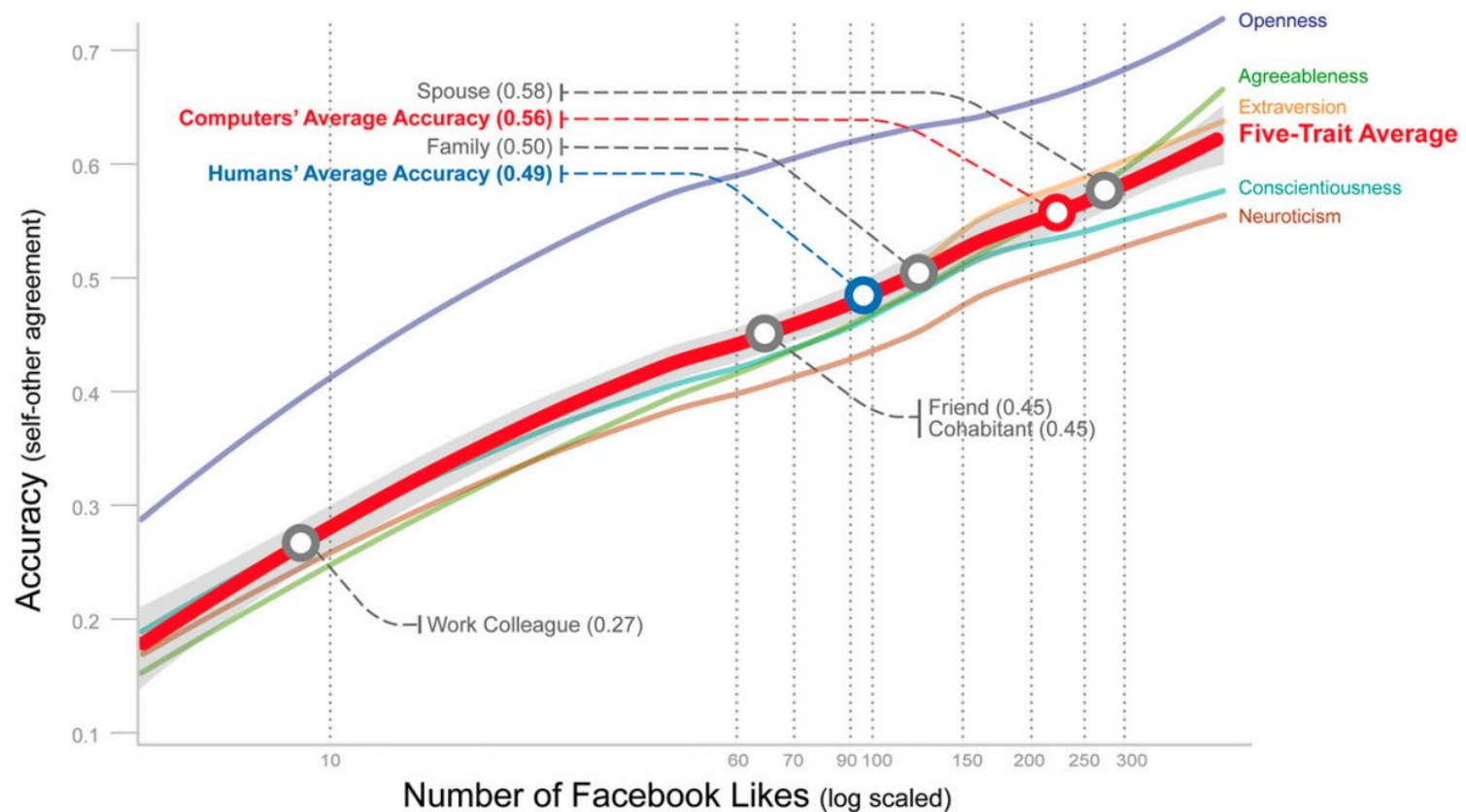
ADATMÉRNÖKSÉG VS. GÉPI TANULÁS

Just know your business and data
For the rest : **Next Generation AutoML**

FIGYELMEZTETÉS: A SZÁMÍTÓGÉP ALAPÚ SZEMÉLYISÉGJEGY MEGHATÁROZÁS PONTOSABB, MINT AZ EMBERI

[Computer-based personality judgments are more accurate than those made by humans \(pnas.org\)](https://www.pnas.org)

TED

SIGN IN

3,246,909 views | Tristan Harris • TED2017

♡ Like (97K)

↑ Share

≡+ Add

How a handful of tech companies control billions of minds every day

[Tristan Harris: How a handful of tech companies control billions of minds every day | TED Talk](#)

ÖSSZEFOGLALVA

- Az adattudományok az informatika egyik meghatározó területe
- Keresett a munkaerőpiacon
- „Állítólag nem léteznek még azok a szakmák, amelyek a most iskolába járó gyerekek számára a legvonzóbbak lesznek felnőtt korukban.”
- Adatkezelés fejlődése – lyukkártyától RDBMS-ig
- Big data – az adat az új olaj
- Gépi tanulás – jó adat kell hozzá

TOVÁBBI HIVATKOZÁSOK

Munkaerőpiac

- [A 20 kötelező adattudós készség az adattudományi állások megszerzéséhez \(ciksiti.com\)](#)
- [Adatelemző állás, munka - 142 állásajánlat | Profession](#)
- [\(2\) data analyst Jobs in budapest | LinkedIn](#)
- [HVG JOBLINE.HU](#)
- [Toborzás az adattudományok területén | Hays Technology](#)
- [5 Trends in the Database Job Market | Datamation](#)
- [Database Job Market Trends to Watch – ValiantCEO](#)
- [Data Analyst Salaries Around the World \(Based on Industries, Countries and Experience\) \(simplilearn.com\)](#)
- [A Complete Guide to Business Analyst Salaries in 2022 | DataCamp](#)